



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Petra Mikeše, JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Tomáše Langáška, JUDr. Radana Malíka, JUDr. Zdeňka Kühna a Mgr. Daniely Zemanové, v právní věci navrhovatelky: **vláda**, se sídlem nábreží E. Beneše 4, Praha 1, proti odpůrci: **Město pro vás**, se sídlem Dukelských hrdinů 1909, Rakovník, o návrhu na pozastavení činnosti politického hnutí,

t a k t o :

- I. Činnost politického hnutí Město pro vás **se pozastavuje**.
- II. Navrhovatelce **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Navrhovatelka podala u soudu návrh na pozastavení činnosti odpůrkyně (politického hnutí) podle § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o politických stranách“). Uvedla, že odpůrkyně dosud neoznámila Ministerstvu vnitra ve smyslu § 10 zákona o politických stranách údaje uvedené v § 9 odst. 3 písm. b) téhož zákona, tj. údaje týkající se jména, příjmení, data narození a trvalého pobytu osob, které jsou jejím statutárním orgánem. Navrhovatelka na tuto skutečnost odpůrkyni upozornila dopisem ze dne 10. 2. 2015; zásilka však byla vrácena zpět z důvodu, že na uvedené adrese je adresát neznámý.

[2] Odpůrkyně rovněž nepředložila výroční finanční zprávu za rok 2014, jak vyplývá z usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky (dále jen „PČR“) č. 761 z 27. schůze konané dne 21. 5. 2015 ke Zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí za rok 2014 [část II. písm. b) bod 23.]. Odpůrkyně tak neučinila ani dodatečně.

[3] Navrhovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud činnost odpůrkyně pozastavil.

[4] Odpůrkyně se k návrhu vyjádřila v tom smyslu, že uvedla osoby, které byly dne 21. 7. 2014 pověřeny jejím zastupováním a jednáním za ni. Uvedla, že dle stanov nejsou od členů vybírány členské příspěvky, nedisponuje žádným majetkem ani rozpočtem své činnosti. Výroční zprávu za rok 2014 může odpůrkyně doložit čestným prohlášením. Odpůrkyně projevila vůli napravit vzniklé nedostatky a předložit chybějící materiály vztahující se k této věci.

[5] Ustanovení § 15 odst. 1 zákona o politických stranách zakládá příslušnost Nejvyššího správního soudu rozhodovat o rozpuštění strany a hnutí, pozastavení činnosti strany a hnutí a o znovuoobnovení jejich činnosti. Návrh podá vláda; pokud tak neučiní do 30 dnů od doručení podnětu, může návrh podat prezident republiky. O návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí, pozastavení nebo znovuoobnovení jejich činnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud v řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu pátého soudního řádu správního.

[6] Návrh na pozastavení činnosti odpůrkyně je důvodný.

[7] Podle § 4 písm. a) zákona o politických stranách nemohou vznikat a vyvíjet činnost strany a hnutí, které porušují ústavu a zákony nebo jejichž cílem je odstranění demokratických základů státu. Dle § 6 odst. 5 citovaného zákona *„[o]rgány strany a hnutí musí být ustaveny nejpozději do 6 měsíců od vzniku strany a hnutí. Nejsou-li orgány v této lhůtě ustaveny, dá Ministerstvo vnitra (...) podnět k návrhu na pozastavení činnosti strany a hnutí (§ 14).“*. Dle § 10 zákona o politických stranách *„[s]trana a hnutí jsou povinny oznámit písemně ministerstvu údaje uvedené v § 9 odst. 3 písm. b), d) a e) do 15 dnů ode dne, kdy bylo příslušným orgánem strany a hnutí ve věci rozhodnuto. Oznámení musí být doloženo usnesením těchto orgánů.“*. Z § 18 odst. 1 téhož zákona vyplývá povinnost stran a hnutí předložit každoročně do 1. dubna Poslanecké sněmovně k informaci výroční finanční zprávu v členění upřesněném v písmenech a) až f) tohoto ustanovení. Podle § 18 odst. 1 písm. b) musí výroční finanční zpráva konkrétně zahrnovat i zprávu auditora o ověření roční účetní závěrky s výrokem bez výhrad. Podle § 14 odst. 1 zákona o politických stranách *„[č]innost strany a hnutí může být rozhodnutím soudu pozastavena, jestliže jejich činnost je v rozporu s § 1 až 5, § 6 odst. 5 a § 17 až 19 nebo se stanovami.“*.

[8] Z listinných důkazů obsažených ve spisu vyplývá, že odpůrkyně jednala v rozporu s § 10 zákona o politických stranách, jestliže Ministerstvu vnitra nepředložila údaje uvedené v § 9 odst. 3 písm. b) citovaného zákona, tj. údaje týkající se jména, příjmení, data narození a trvalého pobytu osob, které jsou jejím statutárním orgánem. Odpůrkyně byla na tento nedostatek upozorněna dopisem Ministerstva vnitra ze dne 10. 2. 2015 (viz č. 1. 6 příloh soudního spisu); dle tohoto dopisu měla odpůrkyně podat relevantní zprávu do 27. 2. 2015.

[9] Z důkazů ve spisu dále plyne, že odpůrkyně dle usnesení Poslanecké sněmovny č. 761 z 27. schůze konané dne 21. 5. 2015 ke Zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí za rok 2014 [část II. písm. b) bod 23.] nepředložila výroční finanční zprávu za rok 2014.

[10] Podle § 96 s. ř. s. rozhoduje soud v tomto řízení podle skutkového stavu, který tu je v době rozhodnutí soudu. Soud si proto vyžádal od Poslanecké sněmovny PČR aktuální informaci týkající se výročních finančních zpráv a stavu zápisu relevantních údajů v Rejstříku stran a hnutí.

[11] Z přípisu tajemnice Kontrolního výboru Poslanecké sněmovny PČR ze dne 22. 2. 2016, č. j. 2016/KV/108, vyplynulo, že odpůrkyně Poslanecké sněmovně nepředložila výroční finanční zprávu za rok 2014 ani dodatečně. Z přípisu Ministerstva vnitra ze dne 19. 2. 2016, č. j. MV-75061-11/VS-2014, soud zjistil, že odpůrkyně k uvedenému dni neoznámila údaje požadované zákonem.

[12] Na základě výše uvedených skutečností soud uzavřel, že podaný návrh je důvodný. Z údajů obsažených ve spisu vyplynulo, že odpůrkyně skutečně nesplnila zákonem uložené povinnosti, neboť nedodala Ministerstvu vnitra zákonem požadované údaje [§ 9 odst. 3 písm. b) zákona o politických stranách] ve smyslu § 10 citovaného zákona. Orgány strany a hnutí musí být ustaveny nejpozději do 6 měsíců od vzniku strany a hnutí. Odpůrkyně vznikla dne 2. 7. 2014, ke dni rozhodnutí soudu však předmětné údaje o osobách, které jsou jejím statutárním orgánem, nedodala.

[13] Odpůrkyně rovněž v zákonem stanoveném termínu nepředložila podle shora citovaného přípisu Kontrolního výboru Poslanecké sněmovny PČR příslušnému orgánu, tj. Poslanecké sněmovně PČR, výroční finanční zprávu za rok 2014.

[14] Odpůrkyně tedy nesplnila zákonné povinnosti stanovené v § 10 a § 18 odst. 1 zákona o politických stranách, přičemž nesplnění těchto povinností představuje zvláštní a samostatný důvod, pro který může soud rozhodnout o pozastavení činnosti strany nebo hnutí (§ 14 odst. 1 téhož zákona). Tyto nedostatky odpůrkyně nenapravila ani ke dni rozhodnutí soudu.

[15] Ze znění i smyslu § 14 odst. 1 zákona o politických stranách vyplývá, že činnost hnutí může být rozhodnutím soudu pozastavena, jestliže jejich činnost je v rozporu s § 6 odst. 5 a § 17 až 19 zákona. Je zřejmé, že za situace, kdy politická strana nebo politické hnutí výroční finanční zprávu nepředložily buď vůbec, anebo ji nepředložily se zákonem požadovanými náležitostmi, a kdy se tak stalo opakovaně, takové porušení § 18 odst. 1 zákona opodstatňuje pozastavení činnosti politické strany či hnutí. Soud podotýká, že v daném případě se tak nestalo opakovaně, nýbrž odpůrkyně současně porušila i jinou zákonnou povinnost, která by sama o sobě postačovala k pozastavení činnosti odpůrkyně, a sice předložit Ministerstvu vnitra údaje dle § 10 citovaného zákona. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 2. 2008, č. j. Pst 43/2008 - 26, věc *Občansko demokratické sdružení Zlín*, judikoval, že „[p]odle § 6 odst. 5 zákona o politických stranách musejí být orgány strany ustaveny nejpozději do 6 měsíců od vzniku strany. Pokud jde o statutární orgán, platí citované ustanovení obdobně s tím, že strana je povinna sdělit identifikační údaje osob, které jsou statutárním orgánem strany do 15 dnů ode dne, kdy bylo ve věci rozhodnuto. Ustavení statutárních orgánů, jež jednají jménem strany a rozhodují o nejdůležitějších záležitostech strany, je podmínkou sine qua non pro činnost strany jako subjektu politické soutěže, ale též subjektu všech právních vztahů. Zákon o politických stranách dává vzniknuvším stranám dostatečně dlouhou lhůtu 6 měsíců, aby v tomto období byl vznik politického subjektu takto završen. Po uplynutí šestiměsíční lhůty je potřeba postavit najisto, kdo je oprávněn za politickou

stranu jednat.“. Soud dále vyšel ze své předchozí judikatury (viz např. rozsudky ze dne 15. 5. 2013, č. j. Pst 15/2013 - 23, věc *Občanské hnutí pro Mimoně*, nebo ze dne 14. 5. 2013, č. j. Pst 12/2013 - 24, věc *Strakonická Veřejnost*) i z nálezu Ústavního soudu ze dne 18. 10. 1995, sp. zn. Pl. ÚS 26/94 (N 62/4 SbNU 113; 296/1995 Sb.), podle kterého strany a hnutí trvale porušující zákon nemohou vyvíjet činnost, neboť se tímto opakovaným porušováním zákonů chovají způsobem ohrožujícím demokratické základy státu. Promítá se zde nejen zájem na transparentnosti hospodaření politických stran a hnutí, ale i zájem na demokratičnosti ustavení statutárních orgánů daných subjektů a právní jistotě osob, které vstupují s těmito subjekty do právních vztahů.

[16] Smyslem institutu pozastavení činnosti politického hnutí je ve výše uvedených případech vytvořit právní rámec pro nápravu vadného stavu, a pokud k této nápravě ve stanovené lhůtě nedojde, k následnému podání návrhu na rozpuštění strany. Podle § 14 odst. 2 zákona o politických stranách totiž mohou strany a hnutí při pozastavení činnosti činit pouze úkony zaměřené na odstranění stavu, který byl důvodem k rozhodnutí soudu o pozastavení jejich činnosti, a to nejdéle po dobu jednoho roku.

[17] V této souvislosti soud doplňuje, že podle § 14 odst. 3 zákona o politických stranách, pokud dojde ve stanovené lhůtě k odstranění stavu, který byl důvodem pro pozastavení činnosti strany a hnutí, považuje se činnost strany a hnutí za řádně obnovenou dnem, kterým byla stanovená povinnost uznána za splněnou příslušným orgánem. Jinými slovy, ačkoliv soud na základě zjištěných skutečností rozhodl o pozastavení činnosti odpůrkyně, odpůrkyni nic nebrání v tom, aby bezprostředně po splnění zákonných povinností pokračovala v plném rozsahu ve své činnosti. Pozastavení činnosti politické strany či politického hnutí tak nepředstavuje nevratný či dokonce likvidační krok ve vztahu k dotčené politické straně či dotčenému politickému hnutí, ale je třeba jej vnímat jako *poslední výzvu* ze strany státu k odstranění zjištěných nedostatků, po které teprve může následovat rozpuštění dané politické strany či daného politického hnutí. Teprve v případě, že dotčená politická strana či hnutí na tuto poslední výzvu ve stanovené lhůtě nereaguje, připadá v úvahu druhý krok, tj. rozpuštění politické strany či hnutí (tj. dvoufázovost systému rozpouštění politických stran a hnutí).

[18] Soud proto rozhodl tak, že činnost odpůrkyně se pozastavuje, a to z důvodu nesplnění podmínek uvedených v § 6 odst. 5 a § 18 odst. 1 zákona o politických stranách.

[19] Na okraj soud uvádí, že i přes projevenou snahu odpůrkyně odstranit nedostatky v průběhu řízení před soudem, nemohl soud za situace, kdy byl návrh na pozastavení činnosti odpůrkyně již podán, postupovat jinak, než návrh projednat a rozhodnout o něm tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozsudku. Odpůrkyně však v souladu s výše uvedeným může nedostatky dodatečně odstranit a ve své činnosti nadále pokračovat.

[20] Soud rozhodl ve věci bez jednání za podmínek § 51 odst. 1 s. ř. s.

[21] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Úspěšné navrhovatelce, která by jinak měla právo na náhradu nákladů, nevznikly v souvislosti s řízením před Nejvyšším správním soudem náklady nad rámec její běžné činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky podle soudního řádu správního přípustné.

Politické hnutí **j e o p r á v n ě n o** podat návrh podle článku 87 odst. 1 písm. j) Ústavy České republiky, jestliže tvrdí, že rozhodnutí o jeho rozpuštění nebo jiné rozhodnutí týkající se jeho činnosti není ve shodě s ústavními nebo jinými zákony. Návrh lze podat ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k Ústavnímu soudu, podání návrhu má odkladný účinek (§ 73 a § 79 odst. 1 věta druhá zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů).

V Brně dne 23. února 2016

JUDr. Jan Passer
předseda senátu